SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2382

av Patrick Reslow m.fl. (SD)

Förutsättningar för en grundskola i världsklass

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett statligt huvudmannaskap för den kommunala skolan och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett statligt övertagande av dysfunktionella skolor och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge barn utan uppehållstillstånd skolgång på återvändandecenter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringens arbete mot hedersrelaterat förtryck även ska omfatta ett förbud mot värderingsstyrd slöja inom grundskolan och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa Barn- och elevombudet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en nationell språkkravsmodell för pedagogisk skolpersonal och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en huvudman som ansöker om tillstånd att bedriva förskola, skola och fritidshem med konfessionell inriktning även bör anmäla vilken konfessionell inriktning det avser, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen borde tillsätta en utredning som utvärderar enhetsskolan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Skolan är vid sidan av familjen oerhört viktig för barns och ungdomars utveckling. Sverigedemokraterna har sedan riksdagsinträdet 2010 lagt fram och pläderat för en mängd förslag, för att vända den negativa utveckling som årtionden av skolpolitiska beslut och massinvandring bidragit till, och återskapa en skola i världsklass. Vi har lagt förslag för att stärka elevers kunskaper, ge elever och lärare efterlängtad arbetsro samt göra skolan till en trevlig och trygg arbetsplats. Vi kan med glädje konstatera att merparten av våra förslag som berör återinfört kunskapsfokus och upprätthållande av ordning och trygghet och mer därtill nu verkar bli en realitet. Skolans utveckling går således mot något nytt och hoppfullt och Sverigedemokraterna är en aktiv del i detta.

I Tidöavtalet återfinns gamla sverigedemokratiska käpphästar och förslag: reformering av läroplanen, fokus på kunskap och bildning, satsning på läroböcker, inrättande av en klassikerlista, tidiga stödinsatser, bättre tillgång till små undervisningsgrupper för elever som behöver det och riktat stöd till särbegåvade, uppförandekontrakt mellan skola, elev och elevens föräldrar, ökade befogenheter för rektorer och lärare, ordningsregler som beslutas av skolans vuxna, förstärkt elevhälsa, ökad likvärdighet genom nationella kvalitetskrav och införande av en nationell skolpengsnorm, ökad satsning på Skolinspektionen och därtill skärpt tillsyn av skolor med konfessionell inriktning avseende extremism och islamism, ökade insatser mot hedersrelaterat förtryck, flytt av elever som mobbar eller utgör fara och detta under längre tid än nuvarande lagstiftning medger, anmälningsplikt vid brott på skolan, krav på ekonomisk buffert och skärpt ägarprövning för friskolor, avlastning samt mer tid för lärare att ägna sig åt sitt kärnuppdrag såväl som höjd lärarstatus genom höjda antagningskrav till lärarutbildningen.

Arbetet med att återuppbygga en kunskapsfokuserad skola med arbetsro och trygghet kommer att kräva både klarsyn och mod. Skolan måste därutöver bidra till sammanhållning baserad på svenska normer och värderingar i en tid när Sverige, i spåren av massinvandring och bejakad mångkultur, har tillåtits att slitas isär. I denna kommitté-

motion lyfter vi ytterligare några förslag av vikt för att helheten ska bli så gynnsam som möjligt i återskapandet av en svensk grundskola i världsklass.

Staten som huvudman för skolan

1. Den svenska skolan är en nationell angelägenhet. Trots detta skiljer sig skolan åt markant över hela landet, vilket är en följd av den misslyckade kommunaliseringen. Kommuner prioriterar olika och inför dokumentation som går utöver det som stadgas i centrala regelverk. Likaså har kommunaliseringen starkt bidragit till att läraryrkets status har försvagats. Grundskolan ska därför ha staten som huvudman så att alla skolor får mer enhetliga förutsättningar för sin verksamhet och håller en jämn och hög kvalitetsnivå. Förutom det förslag om nationell skolpeng och de författningsändringar avseende mer likvärdig kvalitet gällande bland annat tillgång till skolgårdar och läroböcker som återfinns i Tidöavtalet bör även nationella ordningsregler omfattas. Regeringen borde således återinföra statligt huvudmannaskap för den kommunala skolan.

Statligt övertagande av dysfunktionella skolor

2. Det finns skolor som inte lever upp till de krav på regler och riktlinjer som förmedlas i skolans styrdokument och det finns skolor – främst i utsatta områden – som inte uppfyller minimikraven när det gäller trygghet och undervisning. Dessa dysfunktionella skolor behöver staten, via Skolinspektionen, ta över. Skolinspektionen tog i januari 2019 över ansvaret för att styra upp den negativa situationen på en skola i Stockholmsområdet där problemen var allvarliga med kränkningar mellan elever, bristande studiero och avsaknad av insatser till elever i behov av särskilt stöd. Liknande problematik har uppmärksammats i många andra fall i media och genom Skolinspektionen. Samtliga fall där bristerna är stora beror på att krav och riktlinjer inte följs, eller av olika skäl inte kan hanteras. Ytterst ansvarig för den enskilda skolan och dess resultat är skolans rektor. Gott ledarskap är grunden för en god arbetsmiljö och en väl fungerande verksamhet. Regeringen borde därför låta staten överta dysfunktionella skolor.

Barn utan uppehållstillstånd ska få skolgång på återvändandecenter

3. Antalet barn som vistas i Sverige utan uppehållstillstånd uppskattas till 2 000–3 000. Dessa barn har inte skolplikt men har enligt ett riksdagsbeslut 2013 samma rätt till utbildning i förskoleklass, grundskola, grundsärskola, specialskola, sameskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola som svenska barn. Personer som vistas illegalt har dessförinnan ofta prövats i domstol där det fastställts att vederbörande inte har rätt att stanna i Sverige. I stället för att respektera detta beslut väljer föräldrar att låta sina barn växa upp i ett skuggsamhälle. Detta måste få ett slut. Svensk lag ska alltid följas. Den som fått besked om utvisning ska placeras i återvändandecenter och där ska barn få den undervisning som de har rätt till enligt barnkonventionen. Regeringen borde därför ge barn utan uppehållstillstånd skolgång på återvändandecenter.

Förbud mot värderingsstyrd slöja i grundskolan

4. Hederskultur är ett begrepp för kulturella mönster som begränsar personers frihet och rättigheter med hänvisning till familjens upplevda heder. I skolan kan hedersrelaterat förtryck exempelvis göra sig gällande genom att flickor täcker hjässa, hår och hals med en slöja med hänvisning till antingen sin egen eller sin familjs kultur eller religiösa uppfattning. Den värderingsstyrda slöjan är en symbol för motsatsen till jämställdhet och innebär en öppen acceptans för förtryck mot det kvinnliga könet. Det strider mot svenska grundläggande värderingar.

Värderingsstyrd slöja befäster krav på flickors kyskhet och hör inte hemma i den svenska skolan där flickor är elever, inte objekt som behöver skyla sig för andras blickar. I skollagen (2010:800) hänvisas till diskrimineringslagen (2008:567). I diskrimineringslagen stadgas att diskriminering ska motverkas och att lika rättigheter och möjligheter ska främjas oavsett kön. Värderingsstyrd könsbunden slöja med syftet att skyla just flickor och kvinnor står i strid med detta. Skolan ska vara en frizon mot förtryck, och värderingsstyrd slöja hör inte hemma där. Regeringen borde låta arbetet mot hedersrelaterat förtryck även omfatta ett förbud mot värderingsstyrd slöja i grundskolan.

Avskaffa Barn- och elevombudet

5. Barn- och elevombudet arbetar för att motverka kränkningar av barn och elever i skola och förskola. Enligt Skolinspektionen ska Barn- och elevombudet objektivt utreda anmälningar om kränkande behandling och besluta i inkomna ärenden, informera om skollagens krav på nolltolerans mot kränkningar i skolan, ge skolorna råd om hur lagen ska användas, samarbeta med andra myndigheter och ombudsmän samt företräda barn eller elever i domstol. I flera fall har det visat sig att Barn- och elevombudet tagit ställning för en elev som menat sig ha blivit kränkt när en lärare eller rektor agerat för att upprätthålla ordningen i enlighet med sitt läraruppdrag. Det har även förekommit att Barn- och elevombudet verkat för utdömande av skadestånd till en elev i fall där Skolinspektionen gjort bedömningen att lärarens agerande följt skollagen. Detta är orimligt eftersom Barn- och elevombudet utgör en del av Skolinspektionen. Skolinspektionen har en viktig roll och ska ges möjlighet att agera enhetligt. Regeringen borde därför avskaffa av Barn- och elevombudet.

Nationell språkkravsmodell för pedagogisk skolpersonal

6. Det är av största vikt att de vuxna som eleverna möter i skolan inte bara förstår språket utan även kan tala god svenska och förmedla det svenska språket. Språket är dessutom den enskilt viktigaste faktorn för att elever med utländska föräldrar ska få en lyckad integration. En nationell språkkravsmodell i svenska ska skapas och certifiering införas för pedagogisk skolpersonal. Socialstyrelsen behandlar ansökningar om legitimation i språklig behörighet till yrkeslegitimationer inom vissa yrken. På liknande sätt ska en myndighet besluta om språklig behörighet för pedagogisk skolpersonal och certifiering i svenska språket. Regeringen borde därför införa en språkkravsmodell för pedagogisk skolpersonal.

Krav på att ange vilken konfessionell inriktning verksamheten avser

7. Det är viktigt att beslutsfattare har tillgång till statistik för att kunna följa skolutvecklingen. Det är mycket välkommet att alla skolor numera måste ange om de bedrivs med konfessionell inriktning vid ansökan om tillstånd. För transparensens skull bör det även framgå vilken konfessionell inriktning det rör sig om. Regeringen borde därför ställa krav på att en huvudman som ansöker om tillstånd att bedriva förskola,

skola och fritidshem med konfessionell inriktning även anmäler vilken konfessionell inriktning det avser.

Utredning av enhetsskolan

8. År 1962 fattade riksdagen beslutet att införa enhetsskolan – den nya grundskolan – som skulle ersätta folkskola, realskola och andra sorters skolor som fortsättningsskola och flickskola. Beslutet föregicks av en försöksverksamhet som påbörjades redan läsåret 1949/50 – alltså innan riksdagens principbeslut – och avsikten var att försöksverksamheten skulle utvärderas och att frågan om enhetsskolan därefter skulle avgöras i riksdagen. Skolöverstyrelsens utvärdering visade att enhetsskolans resultat var mycket sämre än realskolans, men trots detta fattade riksdagen beslutet att enhetsskolan, eller grundskolan, skulle ersätta alla tidigare skolformer. Alla stora reformer bör utvärderas i syfte att dra lärdomar inför framtiden. Drygt sextio år har gått och enhetsskolan har inte utvärderats. Det är hög tid. Regeringen borde därför tillsätta en utredning som utvärderar enhetsskolan.

Patrick Reslow (SD)

Tobias Andersson (SD) *Anders Alftberg (SD)*

Robin Lennartsson (SD)